

Seznam příloh

Příloha 1 – Přepis ukázkového rozhovoru

Příloha 2 – Odpovědi jednotlivých respondentů do jednotlivých výzkumných otázek

Příloha 1

Přepis ukázkového rozhovoru (R11=respondentka; T=tazatelka)

T: „Takže teď nějaké základní informace. Kolik je vám let a jak dlouho pracujete na pozici učitelky mateřské školy?“

R11: „Je mi 60 let a pracuju no, asi 6 let zhruba.“

T: „Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“

R11: „Středoškolské.“

T: „Máte nějakou specializaci v oblasti speciální pedagogiky či logopedie? Já nevím třeba v rámci vzdělávacích kurzů apod.“

R11: „Mám logopedického preventistu, celoživotní vzdělávání v Liberci – speciální pedagogika – logopedie, mám to na dva roky, my jedeme ve vzdělávání každé rok, takže spíš si vybírám tyhle oblasti předškolního vzdělávání.“

T: „V rámci inkluzivního vzdělávání je v běžné mateřské škole dítě s vývojovou dysfázií. Víte, o jaké narušené komunikační schopnosti se jedná?“

R11: „Slyšela, protože hraničním dysfatickem byl můj nejstarší syn, takže ale to jsem v té době ještě neměla jakoby pedagogické vzdělání, bylo to v mateřské škole speciální, takže zkušenosti s tím malinko mám jako no.“

T: „Máte možnost získávat informace o vývojové dysfázii prostřednictvím běžné mateřské školy (školení, vzdělávací kurzy)? Jaké jinak získáváte informace o narušené komunikační schopnosti dětí?“

R11: „No ve školce na základě doporučení z SPC, tady posíláme děti vlastně na vyšetření, pokud vidíme nějaký nesrovnalosti nebo pokud vidíme nějaký problémy u toho dítěte, takže vyplníme dotazník a oni jdou na vyšetření. Já informace získávám na internetu na základě literatury, takže tím, jak jsem studovala toho pedagogického preventistu, takže tam jsme si o tom říkali a plus teda to studium.“

T: „Myslíte si, že máte dostatek informací o vzdělávání dítěte s vývojovou dysfázií v běžné mateřské škole?“

R11: „Nějaké informace určitě mám, ale hodilo by se víc.“

T: „Myslíte si, že je vhodné, aby dítě s vývojovou dysfázií navštěvovalo běžnou mateřskou školu? V čem vidíte výhody a nevýhody vzdělávání dítěte s vývojovou dysfázií v běžné mateřské škole oproti vzdělávání v mateřské škole speciální (logopedické)?“

R11: „Já si to dokážu představit, je to teda víc práce, jo jako s každým, protože tady máte 26členný kolektiv dětí s tím zaměřením třeba na anglickou výuku, vlastně dvě třídy na tomhle patře, ale dokážu si to představit a záleží na pedagogovi, jak se k tomu postaví.“

„Já v tom velkou výhodu moc nevidím, protože vždycky pro tohle dítě je lepší menší kolektiv, kdybych ho tady měla, tak určitě, pro mě je to jako osobně pro pedagoga, když to vezmu ze svého hlediska, tak je to výzva. Já to beru vždycky jako výzvu, jestli to jako zvládneme i v tomhle velkém kolektivu, a ne jenom v tom menším kolektivu.“

„Nevýhodou je to, že to dítě neberou jako v kolektivu, máme tady chlapečka teda ne přímo s dysfázií, ale máme tady chlapečka, kterej je, jakože prostě to není úplně na 100% diagnostikované, má tam nějaký problémy a vím, že ty vrstevníci ho tak neberou, protože ty děti pokud mají i poruchu chování, tak ty děti to berou jakože, prostě na ně útočí nebo, že je zlobivej, že je mlátí a ty ostatní děti to nedokážou pochopit v tomhle věku no, takže asi bych to brala takhle. Jako nevýhodou je ty vrstevníci, že by je nemuseli vzít.“

„Tohle dítě je spíše takový, že má opakování nějakých pojmů a je zvláštní jeho chování, je fakt zvláštní jakoby zvláštnější, já vím, že ty vrstevníci pak ho moc nemusejí, neberou ho mezi sebe a je outsider a vyhledává spíš menší a mladší děti a ty děti jdou vlastně mentalitou k sobě, ale hraniční zase dysfázie je trochu něco jinýho, ale zažila jsem to u svého syna, že vrstevníci ho nebrali, protože se neuměl vyjádřit, on v 6 a půl letech vlastně nemluvil a měl takovej svůj „svahilskej jazyk“, takže tam vím, že když jsme pak odcházeli z mš, tak tohleto paní učitelky vlastně říkali, že ten první rok byl pro něj nejtěžší.“

T: „Kolik dětí s vývojovou dysfázií navštěvuje danou běžnou mateřskou školu? Má dítě s vývojovou dysfázií možnost využít v rámci podpůrných opatření asistenta pedagoga?“

R11: „Aktuálně mám tohohle chlapečka. Má možnost. Nemám s tím žádný problém, spíš naopak, ten asistent je vlastně jediná pomoc tomu pedagogovi, také určitě bych se v tom, já jsem to brala jako samozřejmost, jo bez toho asistenta a s asistentem určitě.“

T: „Je podle vás v této běžné mateřské škole výchovně-vzdělávací přístup u dítěte s vývojovou dysfázií odlišný oproti výchovně-vzdělávacímu přístupu u dítěte intaktního? Pokud ano, tak v čem? V jakých oblastech?“

R11: „Já nikdy mezi dětma nedělám rozdíly. Určitě **potřebuje větší péči** hlavně **v individuálním zadávání**, když tady máme vlastně tu hlavní činnost v práci, to je vlastně dopolední činnost, tak zaváděním, my vlastně pracujeme v centru aktivit, takže určitě víc **individuální přístup** pro jednotlivá **zadání těch činností** do těch jednotlivých center, jo určitě bych a plus to, prostě individuální přístup, a zadání jakoby předškolákům **těch pracovních listů**.“

T: „Kde vidíte nejčastější problémy při vzdělávání dítěte s vývojovou dysfázií? V jakých oblastech? Popřípadě, jaký výchovně-vzdělávací přístup k dítěti s vývojovou dysfázií volíte v dané běžné mateřské škole?“

R11: „Asi v tý **komunikaci** s ním.“

T: „Zařazujete v dané běžné mateřské škole do tematického plánu dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání logopedickou prevenci? Pokud ano, tak jak často?“

R11: „No to určitě **každý den** skupinovou a pak jinak máme, když máme individuální vzdělávání s určitejma dětma tak máme hodinu týdně na dítě, takže but si to rozvrhneme vlastně do těch **pěti dnů po třeba 15 minutách**, takže **skupinovou každéj den**.“

T: „Má dítě s vývojovou dysfázií možnost docházet na individuální logopedickou péči v rámci běžné mateřské školy? Pokud ano, tak jak často na individuální logopedickou péči dochází?“

R11: „Individuální je jenom pro děti s IVP a ta je každý den **zhruba na 15 minut**, já mám třeba celkem 3 děti.“

T: „Působí v této běžné mateřské škole, kde se vzdělává dítě s vývojovou dysfázií speciální pedagog, logoped? Popřípadě na koho se můžete obrátit s dotazy ohledně vzdělávání dítěte s vývojovou dysfázií v běžné mateřské škole?“

R11: „Speciální pedagog nám tady působí, máme pedagoga – logopeda, surdopeda v jedné osobě. A na ní se obracím s dotazy ohledně NKS, ona já jí znám z doby právě, když jsem měla toho nejstaršího syna, takže pro mě to je opravdu můj člověk, kterej je na pravym místě, takže ona je velice, jednak nám ráda pomůže, když za ní dojdeme a když nemá čas, tak se ten čas snaží najít a určitě nám pomáhá.“

T: „S jakými odborníky spolupracujete v rámci vzdělávacích přístupů u dítěte s narušenou komunikační schopnosti – vývojovou dysfázií, který se vzdělává v běžné mateřské škole?„

R11: „Tak máme tady toho speciálního pedagoga nebo teda toho logopeda a jinak asi s těma z SPC.“

T: „Jak často s těmito odborníky konzultujete informace o metodách a přístupech ve vzdělávání dítěte s vývojovou dysfázií?“

R11: „Já určitě ne.“

T: „Pokud běžná mateřská škola spolupracuje s odborníky v rámci vzdělávacích přístupů u dítěte s vývojovou dysfázií, můžete zhodnotit tuto spolupráci?“

R11: „U nás je to tak, že když dítě má doporučení do SPC, tak oni už vlastně dávají kontakty na klinického logopeda, takže my s nima jako spolupráci jako takovou já osobně nemám, oni nám předávají zprávu z SPC, takže tam máme popis přesně, problémy toho dítěte.“

T: „A oni jezdí do mateřské školy? Nebo jak probíhá ta spolupráce nebo konzultace?“

R10: „My máme šetření, jakože sem choděj a přímo si vytahujou ty děti. Nebo jako konzultace, spíš jako, že třeba ředitelka třeba zavolá do SPC nebo logopedka.“

T: „Ukazují Vám třeba něco, jak třeba s dítětem pracovat? Myslím z toho praktického hlediska.“

R11: „No neukazují nám nic, je to všechno v tom doporučení. Ale chápu, že by to asi rušilo, že tam nemůže bejt zase další člověk. Já bych ocenila nějakou praktickou ukázkou, ačkoliv mám svého syna, ale každý to dítě jí jiný no.“

T: „A spolupráce s klinickým logopedem?“

R11: „Nemám s tím zkušenost. Maximálně rodič přinese nějaký jako, co prostě třeba dělali, ale to jde spíše přes tu naši logopedku.“

T: „Jak byste popsala spolupráci rodičů a pedagogických pracovníků? Probíhají zde pravidelné konzultace s rodiči ohledně vzdělávání dítěte s vývojovou dysfázií? Pokud ano, tak jak často?“

R11: „Tak my za prvé když vlastně najdeme nějaký problém u toho dítěte tak s rodičema vlastně prodiskutováváme, že tady nějaký problém je, že teda pošleme ho na vyšetření do SPC a potom vlastně oni pravidelně dostávají, když mají ten IVP, když mají individuální logopedii, tak pak mají svůj sešit a dostávají tam úkoly s tím, že máme jednou za měsíc s rodičema schůzku but předvádíme s dítětem, jak pracujeme, jak máme nastavení veškerých těch opatření a veškerý ty práce takže, jednou měsíčně vlastně jsou individuální schůzky. Mám také špatnou zkušenost s rodičema, maminka to dost řešila dost zvláštním způsobem, že byla stížnost na ředitelství, protože nedokázala přijmout prostě fakt, že tam nějaký problém je, takže to šlo vlastně přes ředitelství mateřské školy.“

Příloha 2

Odpovědi respondentů zařazené do jednotlivých výzkumných otázek:

Odpovědi respondentek na výzkumnou otázku 1 (VO1): Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R01
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>Slyšela, v rámci VŠ speciální pedagogika se zaměřením na logo, surdo</i>
	Praxe	<i>x</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>semináře, webináře</i>
	Informace od kolegů	<i>prostřednictvím ředitelky mateřské školy</i>
	Vyhledávání informací	<i>skupina logopedů na facebooku; náměty, zkušenosti</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R02
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>x</i>
	Praxe	<i>x</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>mohu na kurz</i>
	Informace od kolegů	<i>konzultace s ředitelkou</i>
	Vyhledávání informací	<i>x</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R03
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>jsem Mgr., speciální pedagog se státní závěrečnou zkouškou z logopedie a speciální pedagogiky; dostačující a přínosné informace</i>
	Praxe	<i>x</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>x</i>
	Informace od kolegů	<i>obracím se na speciálního pedagoga a na kolegy tady v mateřské škole</i>
	Vyhledávání informací	<i>x</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R04
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>aktuálně; studium na Univerzitě Hradec Králové</i>
	Praxe	<i>x</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>zaměření na danou problematiku – mám možnost kurzu a školení</i>
	Informace od kolegů	<i>obracím se na logopeda a speciálního pedagoga přímo v MŠ</i>
	Vyhledávání informací	<i>x</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R05
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>VOŠ pedagogická – ve škole jsme se o tom učili</i>
	Praxe	<i>setkala jsem s tím chlapečkem, který se tady vzdělává</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>nabídka dalšího vzdělávání; možnost kurzu – čekám až bude něco blíž</i>
	Informace od kolegů	<i>obracím se na asistenta pedagoga a ředitelku mateřské školy; pravidelná konzultace</i>
	Vyhledávání informací	<i>informace na internetu, odborná literatura v mateřské škole</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R06
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>x</i>
	Praxe	<i>x</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>absolvování kurzu – mám jenom kurz logopedické prevence</i>
	Informace od kolegů	<i>konzultuji pravidelně s asistentem pedagoga</i>
	Vyhledávání informací	<i>odborná literatura – určitě se podívám do odborné literatury, ale tam je jen teorie</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R07
Kate	Subkategorie	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>Bc. speciální pedagogika</i>
	Praxe	<i>zaměstnání – máme tady děti s VD i s IVP</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>kurz – logopedický asistent</i>
	Informace od kolegů	<i>komunikace mezi kolegy</i>
	Vyhledávání informací	<i>možnost literatury přímo v mateřské škole – chybí knihy zaměřené na mladší děti s vývojovou dysfázií, v některých knihách maximálně dvě kapitoly věnující mladším dětem</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R08
Kategorie	Subkategorie	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>x</i>
	Praxe	<i>máme tady často děti s VD</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>kurz logopedický asistent</i>
	Informace od kolegů	<i>kolegyně – studium v oboru speciální pedagogika</i>
	Vyhledávání informací	<i>možnost nahlédnou do odborné literatury přímo v mateřské škole</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R09
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>x</i>
	Praxe	<i>průběh zaměstnání – setkala jsem s tím poprvé až když nastoupil ten chlapeček</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>kurz logopedický asistent</i>
	Informace od kolegů	<i>školní logopedka – externě – obracím se na ni s dotazy</i>
	Vyhledávání informací	<i>x</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R10
Kate	Subkategorie	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>studium na VŠ; předškolní pedagogika – pouze základní informace</i>
	Praxe	<i>v průběhu zaměstnání – předpoklad VD</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>nabídka kurzu</i>
	Informace od kolegů	<i>Školní logopedka – externě</i>
	Vyhledávání informací	<i>internet</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R11
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>x</i>
	Praxe	<i>syn s vývojovou dysfázíí</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>mám logopedického preventistu; celoživotní vzdělávání v oboru speciální pedagogik/logopedie</i>
	Informace od kolegů	<i>školní logoped – přímo v mateřské škole</i>
	Vyhledávání informací	<i>x</i>

VO1: Jakou formou učitelé běžných mateřských škol získávají informace o narušené komunikační schopnosti – vývojové dysfázii?		
Respondent		R12
Téma	Subtéma	Odpověď
Informovanost	Vzdělání	<i>studium na VŠ; předškolní pedagogika – pouze základní informace</i>
	Praxe	<i>v průběhu zaměstnání – setkala jsem s tím až tady</i>
	Možnost rozšíření vzdělávání	<i>x</i>
	Informace od kolegů	<i>školní logoped – přímo v mateřské škole, kolegyně – konkrétně R11</i>
	Vyhledávání informací	<i>x</i>

Odpovědi respondentek na výzkumnou otázku 2 (VO2): V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R01
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup - více času, jednodušší úkoly, pokyny rozfázované do jednotlivých kroků, zraková opora, snížené nároky na reprodukci písně, básně a rychlejší unavitelnost – nutnost častých přestávek</i>
	Přínosy	<i>individuální logopedická péče – 2 hodiny týdně, skupinová denně formou her motivace – intaktní děti motivují a rozvíjí děti s VD</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>praktické ukázky práce s dítětem s VD</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R02
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup – přizpůsobování pokynů, opakování témat</i>
	Přínosy	<i>individuální logopedie – 2 hodiny týdně nebo dle potřeby dítěte</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>x</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R03
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup; v určitých oblastech, ale děti intaktní by měly mít stejnou péči jako děti s VD</i>
	Přínosy	<i>logopedická péče – každý den</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>x</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R04
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>x</i>
	Přínosy	<i>individuální logopedická péče – dle dohody, skupinová logopedická péče – jednou týdně; motivace vrstevníků v běžné mateřské škole</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>praktická ukázka například s videem</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R05
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>komunikace – potřeba mluvit pomalu s výraznou mimikou, problém porozumění, stálé vysvětlování</i> <i>sociální oblast; neposlouchán vztah s vrstevníky – problém vyjadřování mezi intaktními dětmi</i> <i>hyperaktivita – malá pozornost, malá výdrž u činností</i>
	Přínosy	<i>Bc. logopedický asistent – individuální logopedie</i> <i>dobrý mluvní vzor</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>praktická ukázka práce s dítětem s VD, seminář zaměřený na praktické ukázky</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R06
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup – málo časového prostoru pro práci s dítětem při běžných činnostech, větší pozornost; komunikace – problém porozumění jak z mé strany, tak ze strany dítěte vztah s vrstevníky – posměch intaktních dětí z důvodu toho, že nemluvil nebo řekl slovo jinak, časté vysvětlování ostatním dětem</i>
	Přínosy	<i>řečový vzor intaktních dětí individuální a skupinová logopedie v MŠ</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>praktické ukázky práce s dítětem s VD, dojíždění pracovníků z SPC (po covidu přestali jezdit)</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R07
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>komunikace – vysvětlování při ranních činnostech, málo času na dítě (učitelé pracují nad rámec svých úvazků) – chybí logopedie</i> <i>přidružené poruchy – porucha chování individuální přístup; málo času, neodborné vedení (chybí asistent pedagoga), méně logopedie</i> <i>vyšetření – rodiče se k diagnostice ani nedostali, tzn., že některé děti asi mají VD, ale stále není určena diagnóza</i>
	Přínosy	<i>dítě s VD, které zvládne nároky běžné mateřské školy se může rozvíjet, dobrý mluvní vzor mezi intaktními dětmi</i> <i>logopedická péče; zařazování do běžných činností, speciální pedagog provádí ve všech třídách každý týden, individuálně dle potřeby a zájmu rodičů – zpravidla jednou týdně</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>námět, návod s videem; jak vzdělávat dítě s VD, jak s ním vhodně pracovat, zaměření na mladší děti v VD, více literatury o VD zaměřené na mladší děti</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R08
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup; komunikace – jiný přístup v jazykové oblasti – jiné zadávání úkolů, málo času na dítě s VD, vyšší počet dětí ve třídě potřeba dalšího pedagogického pracovníka – málo asistentů pedagoga, pouze sdílený asistent – pokud není potvrzená diagnóza VD, na asistenta k tomu dítěti není nárok, potřeba logopedů</i>
	Přínosy	<i>motivace; dobrý mluvní vzor bez „patlajících“ dětí pokud je to lehčí forma VD – dítě může zvládnout běžnou mateřskou školu logopedická péče a prevence; průběžně a cíleně jednou týdně, individuální dělá speciální pedagog</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>x</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R09
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup – málo času na práci s dítětem s VD, vyšší počet dětí ve třídě (až 28), potřeba asistenta pedagoga – bez potvrzení diagnózy na něj nemá mateřská škola nárok</i> <i>komunikace – dítě nemohlo komunikovat s učitelkami, pouze vydávání zvuků</i> <i>hyperaktivita – dítě s VD neklidné, malá pozornost, potřeba odcházet od řízených činností</i> <i>vztahy s vrstevníky – neustálé rušení ostatních dětí</i>
	Přínosy	<i>rozvoj v sebeobsluze</i> <i>logopedická prevence – průběžně při řízených činnostech ve skupinkách</i> <i>logopedická péče – externě dochází školní logoped jednou týdně</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>přidělení asistenta pedagoga, který by měl vyšší vzdělání než pouze absolvování kurzu</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R10
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>komunikace – řekl pouze dvě slova; vztahy s vrstevníky – nedorozuměl se s nimi, byl nešťastný, agresivita vůči intaktním dětem (strkání, bouchání) – nikdo si s ním nehrál individuální přístup – málo času, vyšší počet dětí ve třídě (až 28), potřeba asistenta pedagoga chování u dítěte s VD – neposlušnost, nerespektování autorit</i>
	Přínosy	<i>logopedická péče – logopedické konzultace každý týden se školní logopedkou logopedická prevence – každý den</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>praktická ukázka práce s dítětem s VD</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R11
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup – vyšší počet žáků ve třídě (až 26), málo času komunikace – nemluví, má „svůj jazyk“ vztahy s vrstevníky – agresivita vůči ostatním dětem (bouchání), intaktní děti nedokážou pochopit projevy dítěte s VD, nechťejí si s ním hrát potřeba asistenta pedagoga – je to pomoc tomu učiteli</i>
	Přínosy	<i>logopedická prevence – každý den individuální logopedie – jednou týdně pro děti s IVP – 15 minut na každého týdně</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>menší kolektiv v běžné třídě, kde se vzdělává dítě s VD</i>

VO2: V jakých oblastech vidí učitelé mateřských škol nejčastější přínosy a překážky při vzdělávání dítěte s narušenou komunikační schopností – vývojovou dysfázií?		
Respondent		R12
Téma	Subtéma	Odpověď
Vzdělávání	Překážky	<i>individuální přístup – vyšší počet dětí ve třídě, málo času na individuální práci s dítětem s VD potřeba asistenta pedagoga stále se čeká na toho jedince, je vždy poslední</i>
	Přínosy	<i>logopedie – já ji teda nedělám, ale kolegyně ano individuální logopedie – provádí speciální pedagog</i>
	Návrhy na zlepšení	<i>praktická ukázka vhodného přístupu k dítěti s VD realizovaná pracovníky SPC</i>

Odpovědi respondentek na výzkumnou otázku 3 (VO3): Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R01
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>spolupráce s SPC je velmi dobrá – realizace depistáže v mateřské škole, vedení dětí, komunikace s učiteli i s rodiči</i>
	Klinický logoped	<i>komunikuje s nimi speciálně pedagogické centrum; velmi málo klinických logopedů, nestíhají a mají toho moc</i>
	Rodiče	<i>konzultace s rodiči probíhá průběžně a dle potřeby rodičů na základě rozhovoru – zavedení sešitu s logopedií pro rodiče – podpora v tom, co mají v oblasti logopedické prevence dělat, co mají procvičovat</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R02
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>spolupráce s SPC probíhá jednou ročně – realizace depistáží v mateřské škole, komunikace</i>
	Klinický logoped	<i>x</i>
	Rodiče	<i>konzultace pro rodiče probíhají pod vedením paní ředitelky dvakrát ročně nebo dle potřeby nás a rodičů</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R03
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>pokud nepůsobí v mateřské škole speciální pedagog/logoped je spolupráce s tímto zařízením, (SPC) nedostačující</i>
	Klinický logoped	<i>x</i>
	Rodiče	<i>konzultace – probíhá jednou týdně; komunikace s rodiči je každodenní (1-2 větami)</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R04
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>x</i>
	Klinický logoped	<i>x</i>
	Rodiče	<i>předávání informací na chodbě, jinak konzultace neprobíhá</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R05
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>spolupracuje s nimi paní ředitelka – telefonicky</i>
	Klinický logoped	<i>x</i>
	Rodiče	<i>rodiče pravidelně informují; předávání informací na chodbě při vyzvedávání dítěte</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R06
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>komunikace pouze přes telefon – pracovníci nabízejí osobní konzultace přímo v SPC dle potřeby; pracovníci z SPC už nedochází pravidelně do mateřské školy</i>
	Klinický logoped	<i>spolupráce není</i>
	Rodiče	<i>přijetí rodičů – rodiče nechtěli připustit, že je nějaký problém; nyní rodiče spolupracují – mateřská škola odkázala maminku na odborníky; konzultace s rodiči probíhají dle potřeby rodičů, nejsou pravidelné; výměna informací na chodbách při vyzvedávání dítěte z mateřské školy</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R07
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>dobrá spolupráce s SPC – dle potřeby učitelek formou telefonické domluvy s SPC; ohledně vyšetření dítěte a všech dalších nejasností</i>
	Klinický logoped	<i>špatná zkušenost; formou telefonických a osobních rozhovorů – jistá povýšenost nad učitelkou rodič jako prostředník mezi mateřskou školou a klinickým logopedem</i>
	Rodiče	<i>výborná spolupráce – pravidelně docházejí na konzultace, mají zájem předávání informací osobně na chodbě při vyzvedávání dítěte – předávání úkolů od klinického logopeda, učitelka rodičům radí, na co se mají zeptat klinického logopeda</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R08
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>Spolupráce dle konkrétního dítěte – posílání přímo do SPC, žádost z poradny</i>
	Klinický logoped	<i>rodič jako prostředník mezi klinickým logopedem a mateřskou školou – předávání informací a úkolů od klinického logopeda učitelce</i>
	Rodiče	<i>různé typy rodičů: spolupracující – nechají si poradit, respektují informace od učitelky, obrací se na specializovanou poradnu dle doporučení mateřské školy někteří rodiče mají odlišný přístup a moc nespolupracují konzultace – pravidelné dvakrát do roka; pokud má dítě SVP, tak dle potřeby rodičů i učitelek a to i mimo konzultační hodiny formou osobní schůzky</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R09
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>telefonická konzultace – výhradně ředitelka mateřské školy komunikuje s SPC, předávání zpráv z SPC osobní schůzka – spíše výjimečně dle potřeby učitelek pracovníci SPC občas chodí přímo do mateřské školy</i>
	Klinický logoped	<i>x</i>
	Rodiče	<i>nespolupracující – problém přijetí předávání informací na chodbě při vyzvedávání dítěte mateřská škola nabízí rodičům individuální konzultace</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R10
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>Předávání zpráv z SPC prostřednictvím rodičů</i>
	Klinický logoped	<i>x</i>
	Rodiče	<i>problém přijetí – za začátku rodiče si nechtěli připustit, že je nějaký problém, nespolečně pracovali</i>

		<i>individuální konzultace dle potřeby učitelek a rodičů; pravidelné konzultace nejsou</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R11
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>předávání zprávy z SPC pracovníci SPC provádí depistáž telefonická konzultace s ředitelkou mateřské školy</i>
	Klinický logoped	<i>rodič jako prostředník mezi mateřskou školou a klinickým logopedem – ukázka aktivit s klinickým logopedem</i>
	Rodiče	<i>dobrá spolupráce – konzultace rodiči při jakékoliv nejasnosti nebo problému; rodiče mají sešit s úkoly, které mají zkoušet doma pravidelná schůzka s rodiči – jednou za měsíc – ukázka práce s dítětem problém přijetí – někteří rodiče obtížně přijímají fakt, že má dítě nějaký problém, který je potřeba řešit – stížnost rodičů u ředitelky mateřské školy</i>

VO3: Jak často a jakým způsobem probíhá spolupráce mezi běžnou mateřskou školou, dalšími odborníky a rodiči?		
Respondent		R12
Téma	Subtéma	Odpověď
Spolupráce	Pracovníci SPC	<i>předávání zpráv z SPC – čtení zpráv, konzultace mezi kolegy průměrná spolupráce s SPC – pouze speciální pedagog komunikuje s SPC telefonicky i osobně přímo v mateřské škole pracovníci SPC provádí depistáž přímo v mateřské škole SPC je velmi zahlcené – nemají čas</i>
	Klinický logoped	<i>x</i>
	Rodiče	<i>problém přijetí – velmi citlivé téma pro rodiče; odezvy rodičů jsou pozitivní i negativní komunikace s rodiči probíhá za přítomností kolegyně nutnost vysvětlení rodičům, že mateřská škola chce dítěti pomoci</i>